

گفتگو با شهرام ازگلی

نفر اول تیم ملی ایران در المپیاد بین‌المللی

فیزیک - فنلاند

اشاره

در بخش اخبار گزارش کوتاهی از بیست و سومین المپیاد جهانی فیزیک در فنلاند ارائه گردیده است. در اینجا «شهرام ازگلی» نفر اول تیم ملی ایران از مرکز آموزشی علامه حلی تهران به سؤالات همکار ما، «محمد مهدی مقدادی» پاسخ داده است.

س - با تشکر فراوان از شرکت جنابعالی در این مصاحبه خواهشمند است ضمن معرفی بیشتر خود توضیحاتی در مورد مقام کسب شده ارائه فرمایید.

ازگلی - به نام خداوند بخشنده مهربان، شهرام ازگلی هستم و در بیست و سومین المپیاد بین‌المللی فیزیک که در فنلاند برگزار شد دیپلم افتخار گرفتم.

س - پیرامون ادامه تحصیلات دانشگاهی و علایق علمی خود توضیح دهید.

ازگلی - در رشته الکترونیک ادامه تحصیل خواهم داد. در مورد علایق علمی فعلاً صحبت کردن زود است. باید یکی دو سال در دانشگاه مزه علوم مختلف را چشید و بعد تصمیم گرفت.

س - سطح علمی المپیاد امسال را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ غالباً چه کشورهایی در این زمینه از درخشش‌های خاصی برخوردار بودند؟

ازگلی - سطح علمی المپیاد مثل هر سال بود. از نظر علمی تیم چین درخشش داشت که امسال با ۵ مدال طلا مقام اول را کسب کرد.

س - استعداد دانش‌آموزان سایر کشورها در فیزیک چگونه است؟

ازگلی - من در مورد «استعداد دانش‌آموزان در فیزیک» اصلاً نمی‌توانم نظر بدهم. تنها چیزی که می‌شود گفت این است که از میان شرکت‌کنندگان آنهایی که با ما صحبت کردند هیچکدام ضریب هوشی پایینی نداشتند.

س - کیفیت قضاوت داوران در المپیاد چگونه بود؟

ازگلی - آنجا بعد از انجام آزمون ابتدا از ورقه‌ها زیراکس می‌گیرند و می‌دهند به یک مترجم تا آنها را ترجمه کند. سپس برگه‌های ترجمه‌شده را طراح سؤال صحیح می‌کند و باز از آنها زیراکس می‌گیرند و به سرپرست‌ها می‌دهند تا اگر اعتراضی داشتند عنوان کنند. بنابراین جایی برای قضاوت بد باقی نمی‌ماند. گذشته از اینها آدمهایی که می‌آیند آنجا آدمهای بزرگ و باوجدانی هستند - در صورتیکه در مورد دیگر المپیادها اینطور نیست - انگار فیزیک یک قداست ذاتی دارد که فیزیک

خوانها را می‌سازد.

س - آزمون فیزیک در کشور ما در مقایسه با بقیه کشورها چگونه است؟

از گلی - هیچوقت با یک آشنایی ۸ روزه نمی‌شود نحوه آموزش فیزیک ۴۰ تا کشور را شناخت - مخصوصاً وقتی رقابت در میان باشد که دیگر پنهان کاریها ظاهر می‌شوند - بنابراین من سطح آموزش فیزیک در ایران را با سطح آموزشی دیگر کشورها مقایسه نمی‌کنم بلکه با سطح سؤالات المپیاد مقایسه می‌کنم که می‌شود یک سطح توافق شده بین‌المللی در نظر گرفت. سطح کتابهای فیزیک خوب است چون: اولاً تمام مباحث را در برمی‌گیرد. ثانیاً نثر روانی دارد فقط بعضی واژه‌هایش (و مطالبش) قدیمی است و بعضی فصل‌ها کم توضیح داده شده‌اند (من این را با در نظر گرفتن سطح متوسط دانش‌آموزان می‌گویم)، اما سطح کتاب درسی زیاد مهم نیست، مسئله ما این است که: اولاً معلم‌های فیزیک این کتاب خوب را خوب درس نمی‌دهند. ثانیاً برگزاری آزمون‌ها طوری است که بچه‌ها به جای درک مطالب و حس کردن روابط، به حفظ لغات کلیدی و به خاطر سپردن مسائل نمونه می‌پردازند.

امتحان فیزیک باید با امتحان تاریخ و جغرافی فرق داشته باشد. مسئله سوم که شاید مهمترین سد راه پیشرفت فیزیک باشد کمبود کتابهای غیر درسی است. الان در بازار برای کودکان کتابهای بسیاری هست. برای دانشگاه‌ها هم کتاب فراوان است - مخصوصاً که در این سطح کتابهای ترجمه نشده هم قابل استفاده‌اند - اما در سطح دبیرستان و راهنمایی ما شدیداً با کمبود کتاب مواجهیم. مخصوصاً در زمینه فیزیک (چون من خودم خیلی دنبال کتاب فیزیک گشتم) نویسنده خوب زیاد است. کتاب غیرفارسی خوب هم زیاد است - همینطور مترجمین ورزیده - نمی‌دانم گیر کار کجاست. مسئله دیگری که دست و پای فیزیک ما را بسته است یک مسئله اصولی است و آن اینکه ما کشور پیشرفته‌ای نیستیم. فیزیک با ریاضی فرق دارد. در ریاضی شما می‌توانید یک مطلب را سر کلاس تا جایی که بچه‌ها بخواهند جلو ببرید فرق نمی‌کند که کجای دنیا هستید. همینطور در مورد اجتماعی و تاریخ و زبان و ... اما در فیزیک باید عددها را لمس کرد. تا ما نیروگاه ۱۰۰۰ مگاواتی نداشته باشیم بچه‌ها ۱۰۰۰ مگاوات را درک نمی‌کنند. شما اگر بیشترین پولی که داشته‌اید ۱۰۰ تومان باشد مسئله‌ای در مورد ۱۰۰۰ تومان را درک نمی‌کنید. حتی اگر از نظر ریاضی آن را حل کنید.

س - با توجه به ارزیابی المپیاد فیزیک چه پیشنهادهایی در زمینه ارتقای سطح آموزش فیزیک در مدارس کشور دارید؟

از گلی - اگر انسانهای عاشقی باشند که بخواهند کاری کنند احتیاج به پیشنهاد من ندارد. خودشان می‌دانند چکار کنند.

س - در پایان ضمن تشکر مجدد اگر پیام خاصی دارید لطفاً بیان کنید.

از گلی - از تمام مسئولین سازمان تشکر می‌کنم و از تمام بچه‌های مدارس سازمان می‌خواهم که وقتشان را تلف نکنند و (بدون اینکه به مسخره بخندند) باور کنند که آینده ایران دست آنهاست. اگر آنها هم مثل دیگران رفتار کنند باید به حال خودمان گریه کنیم.

